

ВЫБИРАЮЩЬ БДУ!

Колькі замежных абітурыентаў паступілі ў наш універсітэт сёлета? Паказваем у інфраграфіцы.

Стар. 2–3

ЯК ЗРАБІШЬ БДУ ЛЕПШЫМ?

Гутарка з кіраўнікамі розных падраздзяленняў пра асаблівасці працы і прафесійныя сакрэты.

Стар. 4–5

ЛІЧБАВАЯ ТРАНСФАРМАЦЫЯ: ПОГЛЯД ЗНУТРЫ

На круглым стала абмеркавалі сучасныя адукацыйныя тэхналогіі.

Стар. 7

ДЛЯ ТАКІХ, ЯК ЯНЫ

Падведзены вынікі конкурсу «Найлепшы моладзевы праект». Што рэалізуювалі студэнты?

Стар. 8

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

www.gazeta.bsu.by

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

29 снежня 2018 года, № 18 (2206)

Дарагія сябры – калегі, студэнты!
З самымі шчырымі пачуццямі вінішу шматтысячны калектыву БДУ з Новым годам і Калядамі!

Надыходзячыя святы спрыяюць асэнсаванню вынікаў мінулага года, а таксама ўзнікненню матываў і жаданняў чагосьці новага, лепшага ў нашым жыцці.

Жадаю кожнаму з нас ператварыць свае памкненні ў мэты і вынікі, што прымножаць дабро, любоў, паразуменне. Хай цяпло, утульнасць і дабрабыт суправаджаюць вас на працягу ўсяго года! Са святамі!

З навагай, рэктар БДУ Андрэй КАРОЛЬ

Курсам на росквіт БДУ!

2018 год запомніцца для БДУ яркімі падзеямі і выдатнымі дасягненнямі.

Саветам універсітэта вызначаны **стратэгічныя мэты** развіцця да 2021 года:

- якасная рэалізацыя замовы на адукацыю;
- фарміраванне кадрвай палітыкі, якая абапіраецца на рэальныя дасягненні ўсіх супрацоўнікаў;
- стварэнне цэласнай сістэмы эфектыўнага ўкаранення вынікаў навуковых даследаванняў шляхам фарміравання навукова-навукова-вытворчых кластараў;
- уваходжанне ў 1% найлепшых універсітэтаў свету;
- істотнае павелічэнне пазабюджэтных прыбыткаў БДУ.

Кадровая палітыка

Заработная плата сінхранізавана з вынікамі працы спецыялістаў.

Распрацаваны крытэрыі ацэнкі працы ўсіх катэгорый супрацоўнікаў БДУ, пачала ўкараняцца аўтаматызаваная сістэма разліку рэйтынговых ацэнак дзейнасці ПВС. За 11 месяцаў 2018 года на **17,8%** вырасла заработная плата выкладчыкаў.

Працягнуты курс на амаладжэнне кіраўнічага складу ўніверсітэта: сярэдні ўзрост прызначаных у 2018 г. загадчыкаў кафедраў – **47 гадоў**, дэканаў – **39 гадоў**, прарэктараў – **44 гады**.

З пачатку года колькасць кіраўнікоў пачыналася на **24** стаўкі.

Аптымізацыя структуры

У 2018 годзе праведзена аптымізацыя структуры спецыяльнасцяў: выключана дубляванне на факультэтах і ў інстытутах спецыяльнасцяў эканамічнага і гуманітарнага профіляў. Гэта пацягнула за сабой структурную аптымізацыю БДУ: шляхам аб'яднання 2 навучальных інстытутаў быў створаны Інстытут бізнесу. Інстытут журналістыкі ператвораны ў 2 факультэты: факультэт журналістыкі і факультэт павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі.

Вынікі фінансава-эканамічнай дзейнасці

За 9 месяцаў 2018 года на **16,5%** выраслі прыбыткі комплексу БДУ. У 2018 годзе ўніверсітэт выканаў паказчыкі па экспарте паслуг. Агульная сума экспарту паслуг па комплексе БДУ склала больш за **7,5 мільёна** долараў ЗША. Гэта дазволіла абнавіць парк камп'ютарнай тэхнікі, ажыццявіць рамонт у карпусах і сталовых, інтэрнатах.

Да лічбавага ўніверсітэта

Менавіта 2018 год стаў для БДУ пачаткам глабальнай лічбавай трансфармацыі. Быў распрацаваны персанальны кабінет супрацоўніка БДУ – інтэрактыўная электронная платформа, якая ўяўляе сабой комплекс персаніфікаваных інфармацыйных паслуг.

Распрацаваны інавацыйны студэнцкі білет, сумешчаны з банкаўскай карткай, уладальнікамі якога сталі каля 5000 першакурснікаў і магістрантаў БДУ.

Крэатыўныя тэхналогіі

Працягнута ўкараненне сістэмы креатыўнай адукацыі. Выкладчыкі БДУ на сістэмнай аснове сталі актыўна выкарыстоўваць метады і тэхналогіі навукаў.

Свой нанаспадарожнік

У кастрычніку БДУ паспяхова запусціў уласны нанаспадарожнік – вынік 10-гадовай працы цэнтра аэракасімічнай адукацыі, факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій і фізічнага факультэта.

Навуковая дзейнасць

У 2018 годзе ўніверсітэт наведаль дэлегацыі з больш як **20** краін свету, у тым ліку намеснік Старшыні КНР Ван Цішань.

Адбыўся візіт дэлегацыі БДУ на чале з рэктарам у МДУ імя М. В. Ламаносава, што адзначылася заснаваннем штогадовага міжуніверсітэцкага свята «Дзень сяброўства МДУ і БДУ», а таксама – упершыню ў гісторыі абодвух універсітэтаў – адкрыццём сумеснай магістарскай праграмы.

Электронная бібліятэка БДУ заняла **2** месца ў свеце па апошніх дадзеных рэйтыngu Transparent Ranking of Repositories сярэд універсітэцкіх рэпозітарыяў.

У 2018 годзе створаны **3** галіновыя лабараторыі: у НДІ ПФП імя А. Н. Сеўчанкі БДУ

навуковая галіновыя лабараторыя інфармацыйна-камунацыйных сістэм, навуковая галіновыя лабараторыя эліёнкі – радыяцыйна ўстойлівай і касмічнай электронікі, а таксама галіновыя лабараторыя радыяцыйнай бяспекі НДІ ядзерных праблем БДУ.

У мінулым годзе было абаронена **8** доктарскіх і **69** кандыдацкіх дысертацый, з іх **39** да заканчэння тэрміну навучання (28 – грамадзяне Беларусі, 11 – замежныя грамадзяне). Сярэдні ўзрост дактароў навук, якія абараніліся ў 2018, – **49 гадоў**.

Колькасць навуковых супрацоўнікаў ва ўніверсітэце павялічылася на рэкордныя **100** ставак.

94 навучэнцаў комплексу БДУ адзначаны спецыяльным фондам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў, **23** з іх сталі яго лаўрэатамі.

10 стыпендыяў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь таленавітым маладым навукоўцам прызначаны супрацоўнікам комплексу БДУ на 2018 год.

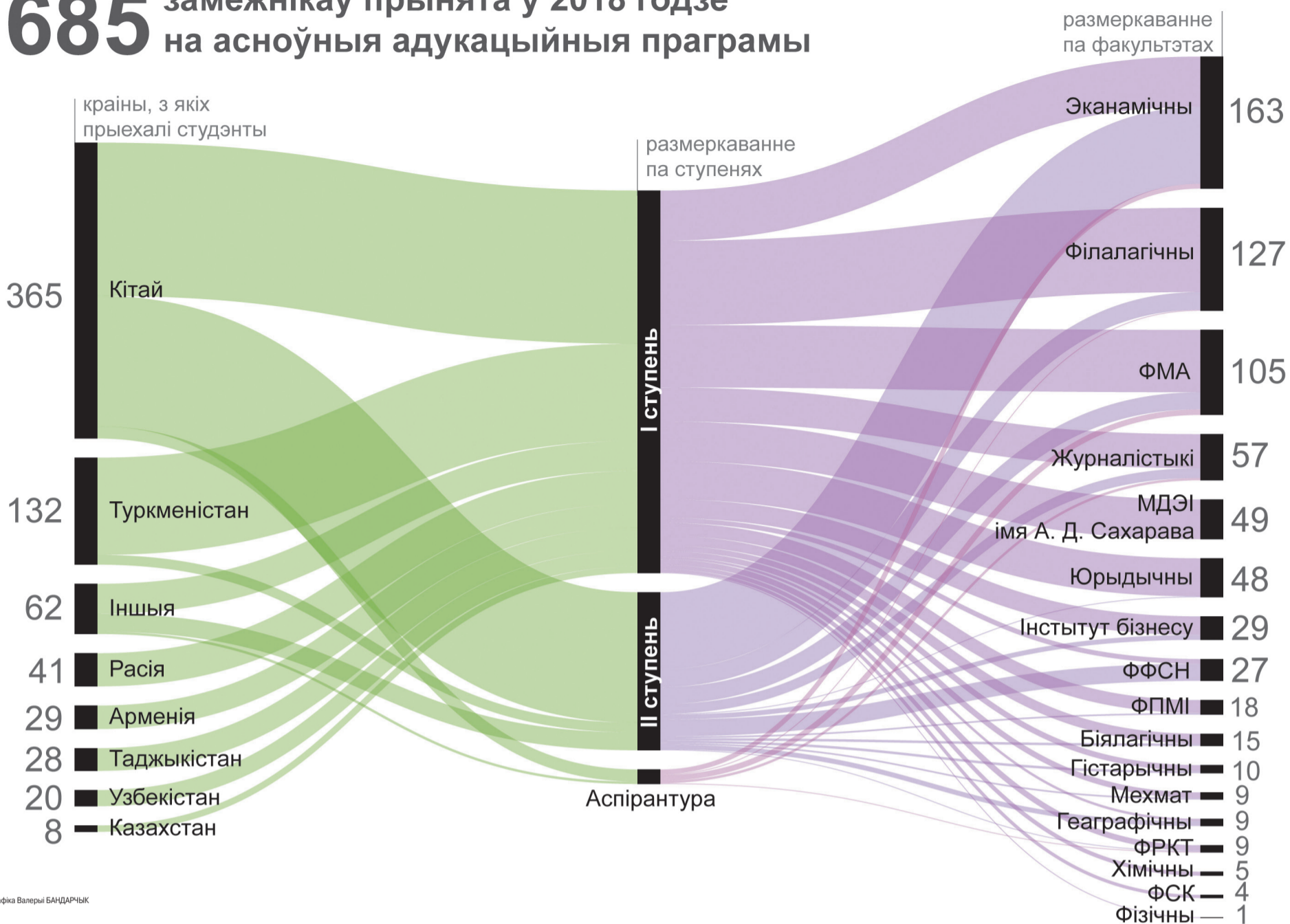
Культура і спорт

2018 год стаў багатым для БДУ на мерапрыемствы патрыятычнай накіраванасці, культурна-масавыя і спартыўныя мерапрыемствы, студэнцкія праекты і ініцыятывы. Упершыню з 2011 года студэнты БДУ ўзышлі на пастамент і занялі **3** месца ў Рэспубліканскай студэнцкай універсіядзе, паказаўшы свае дасягненні ў 46 відах спорту.

У 2019 годзе БДУ чакае яшчэ больш поспехаў, ідэй і праектаў!

685 замежнікаў прынята ў 2018 годзе на асноўныя адукацыйныя праграмы

Інфарграфіка Валерыя БАНДАРЧЫК

Выбіраюць БДУ!

Падведзены вынікі прыёму замежных студэнтаў

Усё больш замежных абітурыентаў паступаюць у БДУ, каб атрымаць адукацыю. Распавядаем, колькі чалавек з-за мяжы папоўнілі шэрагі студэнтаў нашага ўніверсітэта сёлета.

Агульная колькасць залічаных

Вынікі прыёму замежных грамадзян на 1 снежня сведчаць пра станоўчую тэндэнцыю: колькасць абітурыентаў з іншых краін расце. Сёлета ў БДУ паступілі **1350** чалавек з улікам праграм дадатковай адукацыі (у 2017 – 1076). З іх на I ступень вышэйшай адукацыі прыняты **472** замежных грамадзянін (у 2017 – 381), на II ступень – **195** (у 2017 – 190). Досыць інтэнсіўна прайшоў прыём на падрыхтоўчае аддзяленне ФДА: **407** студэнтаў, што на 120 чалавек больш, чым летась. Дарэчы, замежныя студэнты ФДА – патэнцыйныя студэнты асноўных праграм БДУ. Напрыклад, з 237 выпускнікоў гэтага года 80 % засталіся ў нашым універсітэце: 146 чалавек паступілі на I ступень, яшчэ 43 – у магістратуру.

– Сёлета мы правялі апытанне сярод студэнтаў падрыхтоўчага аддзялення, якое паказала, што ўжо 349 чалавек абралі наш універсітэт і пасля ФДА плануюць

працягнуць навучанне на іншых факультэтах БДУ: 297 хочуч паступаць на першую ступень, 46 у магістратуру і 6 у аспірантуру, – распавядае **Вячаслаў Малафееў**, дэкан факультэта даўніверсітэцкай адукацыі, адказны сакратар прыёмнай камісіі БДУ. – Пакуль у іншыя ўніверсітэты Беларусі запланавалі паступаць толькі 15 чалавек, яшчэ 35 студэнтаў мяркуюць вярнуцца на радзіму. Гэта тая, хто прыехаў да нас у рамках сваёй праграмы моўнай практыкі. Яны вяртаюцца ў сваю краіну, але мы іх чакаем пазней або на ўключанае навучанне, або ў магістратуру.

Адзіны паказчык, па якім не атрымалася выканаць план прыёму замежных грамадзян, – аспірантура. Сёлета ў яе пакуль паступілі толькі **18** чалавек (у 2017 – 38). Прыём замежных грамадзян на навучанне не завершаны: на працягу навучальнага года набіраюць студэнтаў у магістратуру і аспірантуру, на курсы рускай мовы. У чэрвені–жніўні будзе працаваць летняя школа рускай мовы.

У разрэзе краін

Студэнтамі нашага ўніверсітэта сёлета сталі прадстаўнікі **41** краіны. Сярод тых, хто залічаны на асноўныя адукацыйныя праграмы, больш за ўсё грамадзян Кітайскай Народнай Рэспублікі – **365** чалавек (53 % ад агульнай колькасці ўсіх замежнікаў). За ёй па колькасці ідуць Туркменістан (132 чалавекі) і Расійская Федэрацыя (41 чалавек). Узрасла колькасць прадстаўнікоў Узбекістана: калі раней з гэтай краіны прыязджалі адзінкі, то сёлета студэнтамі сталі ўжо 20 чалавек. Гэта вынік працы ўпраўлення міжнародных сувязяў, спецыялісты якога актыўна ўдзельнічаюць у адукацыйных выставах, праводзяць рэкламныя мерапрыемствы ў гэтай краіне.

– Перад намі стаіць задача набіраць студэнтаў з розных краін. Сёлета наведлі восем дзяржаў, дзе правялі мерапрыемствы, прысвечаныя папулярнаму беларускаму адукацыйнаму дні адчыненых

дзвярэй БДУ на базе школ і ліцэяў, – распавядае **Жанна Савельева**, начальнік аддзела па рабоце з замежнымі грамадзянамі УМС. – Цяпер мы змяняем фармат працы з замежнікамі: пераходзім ад удзелу ў выставах да правядзення сумесна з партнёрамі выязных алімпіяд па рускай мове, сумоўяў па рускай мове з патэнцыйнымі кандыдатамі. Гэта дае вынік. Так, сёлета вялікая ўвага была нададзена Узбекістану, дзе мы ўдзельнічалі ў дзвюх адукацыйных выставах у верасні і лістападзе. Падчас апошняга візіту праведзена сумоўе са 160 патэнцыйнымі абітурыентамі 2019 года. Цікаваць у замежных грамадзян да БДУ ёсць, але трэба разумець, што і канкурэнты ў нас моцныя – універсітэты Расіі, Японіі, Паўночнай Амерыкі, Заходняй Еўропы, Аўстраліі. На выбар замежнага абітурыента вельмі моцна ўплывае міжнародны адукацыйны рэйтынг універсітэтаў, і ў першую чаргу разглядаюцца ўніверсітэты, якія ўваходзяць у топ-500 (або 700). Неабходна мець на ўвазе, што

мы прапануем толькі кантрактнае навучанне, а ва ўніверсітэтах Расійскай Федэрацыі існуюць гранты і стыпендыі для замежнікаў. У пэўнай ступені стрымальным фактарам з'яўляецца і кошт адукацыйных паслуг, бо кошт навучання ў сумежных з намі дзяржаваў значна ніжэйшы.

У прыярытэце – гуманітарныя спецыяльнасці

Найбольшай папулярнасцю ў замежнікаў карыстаецца **эканамічны факультэт**, сёлета яго студэнтамі на асноўных праграмах (I, II ступені і аспірантура) сталі **163** чалавекі. Традыцыйна ў тройку лідараў па прыёме замежных абітурыентаў увайшлі **філалагічны факультэт** – **127** чалавек на асноўныя праграмы і **ФМА** – **105** чалавек. Далей ідзе факультэт журналістыкі, МДЭ імя А. Д. Сахарова, юрыдычны факультэт, Інстытут бізнесу.

– На жаль, пакуль не атрымліваецца пераламаць тэндэнцыю,

КАМПЕТЭНТНА

Пра палітыку БДУ ў дачыненні да набору замежных студэнтаў распавёў прарэктар па вучэбнай рабоце і інтэрнацыяналізацыі адукацыі **Сяргей Ходзін**.

– **Найбольшая колькасць замежных студэнтаў, што навучаюцца ў БДУ, прыехалі з КНР, Туркменістана, Расіі і – сёлета – з Узбекістана. Ці плануецца пашыраць геаграфію, якія для гэтага падставы?**

– Сёлета праз павелічэнне прыёму мы змушаны былі кампенсаваць памяншэнне замежных студэнтаў у сувязі з двайным выпускам у папярэдні перыяд. Рэалізаваць гэта можна было перш за ўсё на аснове нашых традыцыйных рынкаў. Разам з тым штогод пашыраецца геаграфія краін, з якіх да нас прыязджаюць вучыцца. Вы адзначылі Узбекістан, варта яшчэ таксама згадаць Таджыкістан. Імкнёмся павялічыць кантынгент студэнтаў з Турцыі. Пашыраюцца перспектывы прыцягнення абітурыентаў з Егіпта. Калі казаць пра англамоўнае навучанне – гэта таксама Інданезія, Аман, Саудаўская Аравія, Сірыя і шэраг іншых краін. Вядзём мэтанакіраваную працу па пашырэнні кантынгенту з Індыі і еўрапейскіх краін на аснове стварэння сумесных магістратур.

– **Штогод у БДУ паступае ўсё больш замежных студэнтаў, ці гатовы наш універсітэт павялічваць іх колькасць, якія для гэтага патрэбны ўмовы, рэсурсы?**

– Прыём замежных студэнтаў не самамэта. Гэта вельмі важная крыніца прыбыткаў, а таксама іміджавай прывабнасці нашага ўніверсітэта. Гэты паказчык прысутнічае ў большасці найважнейшых сусветных рэйтынгаў. Значны рост прыёму студэнтаў у 2018 годзе будзе спрыяць магчымасці засяродзіцца ў надыходзячым годзе ў большай ступені на якасных паказчыках. Для прыцягнення больш падрыхтаваных студэнтаў сёлета мы пачалі ствараць за мяжой свае цэнтры і фі-

ліялы, задача якіх не толькі рэклама, але і першасная падрыхтоўка па рускай мове, а таксама прафарыентацыя. Рашэнню гэтай задачы паспрыяе павелічэнне колькасці праграм англамоўнай магістратуры, і ў перспектыве пашыранне рынку арэнднага жылля і будаўніцтва новага інтэрната. Мы не павінны забываць пра такую важную крыніцу эксперту адукацыйных паслуг, як павышэнне кваліфікацыі, што не патрабуе такіх значных рэсурсаў.

– **Вы казалі пра іміджавую прывабнасць універсітэта. А якую ролю ў гэтым іграюць рэйтынгі ВНУ?**

– Рэйтынгі ўніверсітэтаў – гэта свайго роду маякі, на якія арыентуюцца нашы калегі ў адукацыйнай прасторы, а таксама абітурыенты і іх бацькі. Разам з тым некаторыя рэйтынгі з’яўляюцца чыста камерцыйнымі, у іх мы з самага пачатку не ўдзельнічаем. Шэраг новых рэйтынгаў мае яшчэ недастаткова выразныя крытэрыі, і яны могуць выступаць у якасці сродку канкурэнтнай барацьбы перш за ўсё на рынку рускамоўнай адукацыі, дзе пазіцыі БДУ асабліва моцныя. Інфармацыя пра іх часам без належнай на тое падставы бударажыць чытачоў тых СМІ, якія яе распаўсюджваюць. Асноўныя намаганні БДУ накіраваны на рост пазіцыі ў 5 найважнейшых сусветных рэйтынгах (ARWU, QS, THE, WRWU, SIR), для чаго распрацавана «Дарожная карта». Самым перспектыўным для ранжыравання БДУ ў гэтых асноўных рэйтынгах з’яўляюцца статыстыка навуковых публікацый і іх якасць. Прыкладамі павелічэння ў 10-20 разоў штогадовай колькасці публікацый за апошні час з’яўляюцца расійскія ВНУ, удзельнікі праграмы «5-100». З комплексу мерапрыемстваў у 2019 годзе найбольш істотным стане: накіраванне першых 5 часопісаў БДУ ў індэкс Scopus, што дасць больш за 150 публікацый БДУ ў год. Для кожнага з часопісаў распрацаваны свой план развіцця з канкрэтнымі тэрмінамі. Важным кірункам працы з’яўляецца таксама навучанне выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў, маладых навукоўцаў, аспірантаў і магістрантаў асновам акадэмічнага пісьма, публікацыйнай этыкі і ўласнага пазіцыянавання ў інтэрнэце, распрацоўка метадаў такога навучання, уключэнне на пастаяннай аснове ў адукацыйны працэс.

распавадае Жанна Савельева. – Папулярнасць нашых спецыяльнасцяў у замежных абітурыентаў часам складана спрагназаваць, паколькі попыт залежыць ад шматлікіх унутраных і знешніх фактараў кожнай краіны.

Для развіцця міжуніверсітэцкага супрацоўніцтва вялікі патэнцыял утрымліваецца ў распрацоўцы і рэалізацыі сумесных адукацыйных праграм. Сёлета замежных студэнтаў I ступені атрымання вышэйшай адукацыі па **сумесных адукацыйных праграмах** залічаны 141 чалавек (у 2017 г. – 161). У прыватнасці:

– **27 студэнтаў Таджыкскага нацыянальнага ўніверсітэта (ТНУ)**, якія навучаюцца па адукацыйных праграмах Інстытута тэхналогій БДУ–ТНУ, залічаны на 2 і 3 курс дзённай формы навучання на спецыяльнасці «прыкладная інфарматыка», «матэматыка і інфармацыйныя тэхналогіі», «камп’ютарная бяспека», «медыка-біялагічная справа» (у 2017 – 43);

– **18 студэнтаў Чэндускага інстытута Сычуанскага ўніверсітэта замежных моў (КНР)** залічаны на 3 курс дзённай формы навучання на спецыяльнасці «руская філалогія» (у 2017 – 22);

– **12 студэнтаў Хэнанскага ўніверсітэта (КНР)** і Чанчунскага інстытута міжнароднай камерцыі (КНР) залічаны на 3 курс дзённай формы навучання на спецыяльнасць «журналістыка» (у 2017 – 15);

– **4 студэнты Чанчунскага інстытута міжнароднай камерцыі (КНР)** залічаны на 2 курс на спецыяльнасць «менеджмент (у сферы міжнароднага турызму)» (у 2017 – не залічаліся);

– **80 кітайскіх студэнтаў** залічаны на 1 курс дзённай формы навучання ў Сумесны інстытут

БДУ–ДПУ, створаны з Далянскім політэхнічным універсітэтам у 2017 годзе, на спецыяльнасці «прыкладная фізіка» і «механіка і матэматычнае мадэляванне» (у 2017 – 79).

У планах – пашырыць пералік праграм на англійскай мове

Улічваючы, што ў замежных абітурыентаў устойлівым попытам карыстаюцца адукацыйныя праграмы на англійскай мове, перад факультэтамі пастаўлена задача сфарміраваць пералік такіх праграм, якія БДУ зможа прапанаваць замежнаму спажыўцу. Але гэта праца мяркуе правядзенне комплексу мерапрыемстваў, а менавіта: распрацоўка адпаведнай нарматыўнай дакументацыі, падрыхтоўка навучальна-метадычных матэрыялаў на англійскай мове, павышэнне кваліфікацыі выкладчыкага складу.

Сур’ёзныя змены павінны адбыцца і ў сістэме інфармавання замежнага абітурыента.

– Для іх зручнасці ў БДУ распрацоўваецца інфармацыйная платформа, адкрыццё якой плануецца ў першым паўгоддзі 2019 года. Яна дазволіць падаваць дакументы анлайн, задаваць пытанні і хутка атрымліваць на іх адказы, і нават заплаціць за першы семестр вучобы 3-за мяжы. Плануецца, што гэта паспрыяе павелічэнню колькасці замежных абітурыентаў, бо зараз, каб паспрабаваць свае сілы і прайсці сумоўе, ім не трэба будзе прыязджаць да нас у краіну, яны змогуць зрабіць гэта анлайн, – падкрэслівае Жанна Савельева.

Валерыя БАНДАРЧЫК

- 01 студзеня** Карпічэнка Аляксандр Аляксандравіч, дацэнт кафедры глебазнаўства і зямельных інфармацыйных сістэм
- 02 студзеня** Жаўняровіч Пётр Пятровіч, дацэнт кафедры стылістыкі і літаратурнага рэдагавання
- 02 студзеня** Лукашэвіч Міхал Рыгоровіч, прафесар кафедры фізікі паўправаднікоў і нанаэлектронікі
- 03 студзеня** Бандарэнка Аляксандр Адамавіч, дацэнт кафедры вышэйшай алгебры і абароны інфармацыі
- 04 студзеня** Апостал Наталля Аляксандраўна, дацэнт кафедры аналітычнай хіміі
- 07 студзеня** Пісарук Мікалай Мікалаевіч, дацэнт кафедры аналітычнай эканомікі і эканаметрыкі
- 08 студзеня** Чартко Мікалай Канстанцінавіч, прафесар кафедры глебазнаўства і зямельных інфармацыйных сістэм
- 10 студзеня** Злоцік Сяргей Уладзіміравіч, старшы навуковы супрацоўнік НДЛ фізікі іонна-плазменнай мадыфікацыі цвёрдых целаў
- 14 студзеня** Гаўрыльчанка Юлія Пятроўна, прафесар кафедры фінансавага права і прававога рэгулявання гаспадарчай дзейнасці
- 16 студзеня** Сямірская Таццяна Уладзіміраўна, дацэнт кафедры прыкладнай лінгвістыкі
- 21 студзеня** Іваноў Яўген Пятровіч, прафесар кафедры радыяцыйнай хіміі і хіміка-фармацэўтычных тэхналогій
- 21 студзеня** Кузьміна Ганна Вікенцьеўна, дацэнт кафедры інфармацыйных сістэм кіравання
- 21 студзеня** Рында Андрэй Сяргеевіч, намеснік начальніка ўпраўлення па справах культуры
- 22 студзеня** Семянцоў Аляксей Юр’евіч, дацэнт кафедры камунікацыйнага дызайну
- 24 студзеня** Ігнаценка Марына Віктараўна, дацэнт кафедры вэб-тэхналогій і камп’ютарнага мадэлявання
- 26 студзеня** Болсун Галіна Аляксандраўна, дацэнт кафедры гісторыі Расіі
- 26 студзеня** Радзівонаў Уладзімір Нікіфаравіч, дацэнт кафедры даўніверсітэцкай падрыхтоўкі
- 29 студзеня** Зубовіч Канстанцін Антонавіч, дацэнт кафедры тэхналогій праграмавання
- 30 студзеня** Дабравольская Вераніка Віктараўна, намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення адукацыйнай дзейнасці

АБ’ЯВЫ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСИТЕТ
АБ’ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ПРАФЕСАРА КАФЕДРЫ мастацтваў і асяроддзевага дызайну; ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ мастацтваў і асяроддзевага дызайну; СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ нямецкай мовы.
Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб’явы.
Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

ІНСТЫТУТ БІЗНЕСУ БДУ
АБ’ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ДАЦЭНТАў КАФЕДРАў: інавацыйнага кіравання; СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАў КАФЕДРАў: міжнароднага бізнесу (2); кафедры эканомікі і менеджменту; лічбавых сістэм і тэхналогій; ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ кіравання фінансамі і маёмасцю.
Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб’явы.
Адрас: 220004, г. Мінск, вул. Шпалерная, 7, тэл. 3060027, 3060028. E-mail: sbmt@sbmt.by, mail@sbmt.by, www.sbmt.by.

МІЖНАРОДНЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ЭКАЛАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ ІМЯ А. Д. САХАРАВА БДУ
АБ’ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКАў КАФЕДРАў агульнай і медыцынскай фізікі (абавязковае патрабаванне – наяўнасць навуковай ступені доктар/ кандыдат фізіка-матэматычных навук); экалагічнай хіміі і біяхіміі (абавязковае патрабаванне – наяўнасць навуковай ступені доктар/ кандыдат хімічных навук ці біялагічных навук); ДАЦЭНТАў КАФЕДРАў сацыяльна-гуманітарных навук і ўстойлівага развіцця; СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАў КАФЕДРАў агульнай і медыцынскай фізікі (0,5); экалагічнай хіміі і біяхіміі (2); ВЫКЛАДЧЫКАў КАФЕДРАў лінгвістычных дысцыплін і міжкультурных камунікацый (2); экалагічных інфармацыйных сістэм.
Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб’явы.
Адрас: 220070, г. Мінск, вул. Даўгабродская, 23, корпус 1, адзел кадровай і арганізацыйнай працы, каб. 202, тэл. 398-88-25.

ІНСТЫТУТ ТЭАЛОГІІ ІМЯ СВЯТЫХ МЯФОДЗІЯ І КІРЫЛА БДУ
АБ’ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ:

ЗАГАДЧЫКА КАФЕДРЫ біблейстыкі і хрысціянскага веравучэння.
Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб’явы.
Адрас: 220030, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 24, каб. 209. Тэл. +375 (17) 327 55 71.

На сёння ў БДУ навучаецца больш чым 2300 замежных студэнтаў з 50 краін

звязаную з прыёмам на прыродазнаўчы спецыяльнасці, – адзначае Вячаслаў Малафееў. – У параўнанні з мінулымі годамі прырост ёсць, але ён нязначны. Напрыклад, на біялагічны факультэт залічана 15 чалавек, на ФРКТ – 9, на хімічны – толькі 5. Патэнцыял прыродазнаўчых факультэтаў пакуль у нас не рэалізаваны ў поўным аб’ёме, таму цяпер мы плануем цэлы шэраг мерапрыемстваў па папулярнасці спецыяльнасцяў гэтых факультэтаў сярод нашых замежных слухачоў.

Пры выбары спецыяльнасці замежныя абітурыенты кіруюцца яе перспектывнасцю ў іх краіне, каб вярнуцца на радзіму запатрабаванымі спецыялістамі:

– Раней да нас вельмі шмат паступала абітурыентаў з Туркменістана на спецыяльнасць «Геалогія і разведка радовішчаў карысных выкапняў», паколькі гэта краіна багатая на прыродныя рэсурсы. А калі ў Туркменістане паднялі заробковую плату педагогам, рэзка вырасла цікавасць да спецыяльнасцяў філалагічнага факультэта, –

Як зрабіць

2018 год стаў вельмі насычаным для нашага ўніверсітэта. Падсумоўваючы яго вынікі, мы вырашылі пагаварыць у рамках праекта «Новы погляд» з кіраўнікамі розных падраздзяленняў пра асаблівасці працы, прафесійныя сакрэты і дасягненні. Таксама пацікавіліся тым, што яны плануюць рэалізаваць у наступным годзе ў навучальнай і навуковай сферы.

Дзмітрый КУРЛОВІЧ, загадчык кафедры глебазнаўства і зямельных інфармацыйных сістэм геаграфічнага факультэта:

– Гэты год стаў для нашай кафедры юбілейным. У верасні мы адзначылі яе 85-годдзе правядзеннем чатырохдзённай міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «Глебы і зямельныя рэсурсы: сучасны стан, праблемы рацыянальнага выкарыстання, геаінфармацыйнае картаграфаванне». Да юбілею кафедры чатыры супрацоўнікі былі заахвачаны БДУ, два – Дзяржаўным камітэтам па маёмасці Рэспублікі Беларусь, тры – Інстытутам глебазнаўства і аграхіміі НАН Беларусі.

З іншых дасягненняў хацелася б адзначыць пятую запар перамогу СНДЛ кафедры «ГІС-лабараторыя» ў конкурсе СНДЛ БДУ, правядзенне кафедрай Рэспубліканскага навукова-практычнага семінара студэнтаў і маладых навукоўцаў «ГІС-тэхналогіі ў навуках пра Зямлю–2018» і ў яго рамках конкурсу геаінфармацыйных праектаў студэнтаў і аспірантаў УВА Рэспублікі Беларусь. Студэнты кафедры атрымалі перамогу ў міжнародным конкурсе геаінфармацыйных праектаў прыродаахоўнай тэматыкі. А супрацоўнікі кафедры былі адзначаны прэміяй імя А. Н. Сеўчанкі ў намінацыі «Адукацыя».

У наступным годзе перад нашай кафедрай у навучальнай сферы стаіць задача распачаць працу па адкрыцці магістарскай праграмы па геаінфармацыйных сістэмах на англійскай мове. Мяркуюцца распрацаваць навучальны план, падрыхтаваць навучальныя праграмы дысцыплін. Калі казаць пра навуковую сферу, то асноўная задача – гэта павышэнне публікацыйнай актыўнасці супрацоўнікаў кафедры ў часопісах, якія індэксуюцца Scopus і Web of Science.

Алеся ВАСКРАСЕНСКАЯ, загадчыца кафедры англійскай мовы гуманітарных факультэтаў:

– Сёння кафедра англійскай мовы гуманітарных факультэтаў – гэта згуртаваны калектыв прафесіяналаў, які забяспечвае іншамоўную падрыхтоўку студэнтаў першай і другой ступені адукацыі на юрыдычным, эканамічным і гістарычным факультэтах. Найбольш значным вынікам для нас з’яўляецца поўнае метадычнае забеспячэнне навучальнага працэсу ў рэчышчы сучасных адукацыйных тэндэнцый. Апублікавана 7 навучальна-метадычных комплексаў, 5 навучальных дапаможнікаў і шматлікія электронныя дапаможнікі для самастойнай працы студэнтаў і магістрантаў. На кафедры развіваецца перспектыўная навуковая тэма змяшанага навучання (Blended Learning), якое прадугледжвае спалучэнне аўдыторнага і анлайн-навучання.

Адной са значных падзей кафедральнага жыцця з’яўляецца Тыдзень англійскай мовы – поўнамаштабны праект пазанавучальнай выхавальнай працы фестывага фармату, што прысвечаны дням англамоўнай культуры. На працягу тыдня студэнты і магістранты – а часцяком і многія госці – актыўна ўдзельнічаюць у розных англамоўных мерапрыемствах.

Шматгадовая праца кафедры была накіравана на ўдасканаленне якасці падрыхтоўкі студэнтаў па замежнай мове. І цяпер асноўная стратэгічная мэта застаецца нязменнай – павышэнне якасці іншамоўнай адукацыі. Для яе дасягнення мяркуецца ў наступным годзе ўкараніць эфектыўныя метады і тэхналогіі навучання (дыстанцыйныя, праблема-пошукавыя, з’урыстычныя). Усе яны арыентаваны на творчае развіццё асобы.

Плануецца палепшыць умовы для пашырэння моўнага адукацыйнага асяроддзя за кошт арганізацыі пазааўдыторнай працы з прыцягненнем інтэрнэт-рэсурсаў і лакальных адукацыйных сетак. Таксама будзем праводзіць мерапрыемствы, якія развіваюць сацыякультурную іншамоўную кампетэнцыю студэнтаў.

Развіццё патэнцыялу кафедры звязваецца і з умацаваннем навуковага кадравага складу, з падрыхтоўкай і прыцягненнем спецыялістаў вышэйшай навуковай кваліфікацыі. Мяркуюцца супрацоўніцтва з міжнароднымі цэнтрамі моўнай падрыхтоўкі, удзел у міжнародных адукацыйных праграмах.

Далейшае развіццё ўніверсітэта бачыцца ў распрацоўцы перспектыўных навуковых кірункаў, якія маюць высокую сацыяльна-эканамічную значнасць для нашай краіны, у прыватнасці лічбавых тэхналогій. Гуманітарная адукацыя таксама павінна заставацца ў цэнтры ўвагі, таму што яна фарміруе асобу. Хацелася б падкрэсліць

справядлівую ролю замежнай мовы ў класічным універсітэце, дзе яна не толькі з’яўляецца асновай для атрымання ўніверсальных ведаў, але і важным фактарам развіцця глабальнай адукацыйнай прасторы.

Дзмітрый МАРУШКА, загадчык кафедры эканамічнай інфарматыкі эканамічнага факультэта:

– Адзначу тое, што мэтанакіраванасць, стараннасць, працавітасць і вера ў поспех дазваляюць атрымаваць выдатныя вынікі. Да асабістых дасягненняў я б аднёс тое, што мне ўдалося сфарміраваць прыезны калектыв кафедры, з якім мы разам імкнемся зрабіць спецыяльнасць «эканамічная інфарматыка» адной з найлепшых у краіне.

Да дасягненняў кафедры хачу аднесці тое, што наш калектыв прыдумаў і рэалізаваў праект, накіраваны на актыўнае развіццё моладзевага прадпрыемальніцтва. Гаворка ідзе пра міжнародную канферэнцыю і конкурс стартап-праектаў BizTech, якія мы праводзім разам з Паркам высокіх тэхналогій. У 2018 г. на адборачным туры выступілі 46 каманд, а ў канферэнцыі прынялі ўдзел больш за 50 спікераў з 6 краін. Наша мерапрыемства падтрымалі больш як 20 кампаній, звыш 40 ментараў кансультавалі ўдзельнікаў конкурсу.

Іншым важным дасягненнем кафедры з’яўляецца стварэнне камп’ютарнага класа «з нуля». Больш за дзесяць кампаній падтрымалі нашу ініцыятыву і дапамаглі нам закупіць неабходную аргтэхніку. Можам з упэўненасцю сказаць, што наш камп’ютарны клас – адзін з найлепшых у БДУ па ўзроўні прадукцыйнасці.

Трэцім дасягненнем з’яўляецца «запуск» гібрыднай навучальнай праграмы сумесна з кампаніяй WorkFusion. Студэнты і магістранты маюць магчымасць вывучаць праграмныя прадукты кампаніі ў створаным намі камп’ютарным класе, выконваць праекты з выкарыстаннем тэхналогіі машыннага навучання і распрацоўваць сэрвісы, заснаваныя на прымяненні сістэм штучнага інтэлекту.

У новым навучальным годзе плануем падрыхтаваць да адкрыцця дзве магістарскія праграмы: адну з Белгарадскім дзяржаўным нацыянальным даследчым універсітэтам (Расія) – «Кіраванне праектамі па распрацоўцы праграмага забеспячэння» і другую з Універсітэтам прыкладных навук горада Вісмар (Германія) – «Лічбавое прадпрыемальніцтва». Разам з Універсітэтам Лінеус (Швецыя) рыхтуем прапановы па навуковай тэматыцы для ўдзелу ў праектах, якія падтрымліваюцца праграмай «Seed funding for cooperation projects in the Baltic Sea Region». Акрамя таго, у планах ажыццявіць сумесную падрыхтоўку некалькіх навучальных курсаў сумесна з Маскоўскім фізіка-тэхнічным інстытутам з мэтай іх далейшага размяшчэння на міжнароднай МООС-платформе Coursera.

Марына КАЗЛОЎСКАЯ, загадчыца кафедры беларускай мовы і літаратуры Ліцэя БДУ:

– Я працую настаўніцай беларускай мовы і літаратуры чатырнаццаць гадоў – тэрмін дастатковы, каб зразумець, што педагогіка – камандная справа: без зладжанай, паслядоўнай, сістэмнай працы аднадумцаў дасягнуць значных поспехаў немагчыма. Чатыры гады таму, калі мяне абралі загадчыцай кафедры беларускай мовы і літаратуры Ліцэя БДУ, я вырашыла, што мая асноўная задача заключаецца ў захаванні і ўдасканаленні маёй каманды. Рух наперад немагчымы без традыцыі, без перадачы назапашанага педагогічнага і жыццёвага досведу ад старэйшага пакалення настаўнікаў малодшаму. З іншага боку, без прыцягнення маладых, больш мабільных, здатных быць з вучнямі на адной хвалі настаўнікаў у ліцэя знікаюць перспектывы. Мне здаецца, у мяне атрымалася дасягнуць гармоніі ў гэтым пытанні: за апошнія гады на кафедры з’явілася трое маладых выкладчыкаў, якія вучацца вучыць пад кіраўніцтвам старэйшага пакалення. Прыемна адзначыць, што шасцёра з сямі супрацоўнікаў кафедры – выпускнікі Ліцэя БДУ.

Мой галоўны прафесійны сакрэт – любоў да маёй працы і да тых, з кім і для каго я працую. Трэба пастаянна ўдасканальвацца, не баяцца і не стамляцца выходзіць з зоны камфорту. Для мяне своеасаблівым спосабам з’яўляецца ўдзел у актуальным літаратурным працэсе як літаратуразнаўцы, рэдактара мастацкіх твораў і перакладчыцы. Прыкладам такой прафесійнай перазагрузкі для мяне стала супрацоўніцтва з Нацыянальным акадэмічным тэатрам імя Янкі Купалы, для яго я сёлета пераклала п’есу Паўла Пражко «Ураджай», прэм’ера якой адбудзецца ў студзені 2019 года.

У наступным годзе мне вельмі хацелася б знайсці час і дапісаць манаграфію, прысвечаную знакавым аўтарам і творам беларускай літаратуры, якая мусіць стаць своеасаблівым падагульненнем таго, што я і мае вучні абмяркоўваем на занятках апошнія дзесяць гадоў.

Відэаінтэрв’ю з героямі нашага матэрыялу можна пабачыць на сайце газеты «Універсітэт» і ў сацыяльных сетках

БДУ ЛЕПШЫМ?

Вераніка САЙГАНОВА, загадчыца кафедры філасофіі культуры факультэта філасофіі і сацыяльных навук:

– Вядомы гісторык філасофіі М. А. Лоскі, разважаючы пра сакрэт жаночай абаяльнасці, адзначаў, што жанчына з’яўляецца носьбіткай анталогічнага і гнасеалагічнага аптымізму. Можна ўжыць дадзенае выказванне да вобраза філасофіі і дадаць, што філасофія – «дама» асабліва, часам капрызная, яна выступае носьбіткай і захавальніцай не толькі анталогічнага, гнасеалагічнага, але і аксіялагічнага аптымізму. Менавіта ў гэтым яе сакрэт і сіла, а кафедра філасофіі культуры якраз і заклікана акцэнтаваць каштоўнасці падставы быцця і веды пра яе.

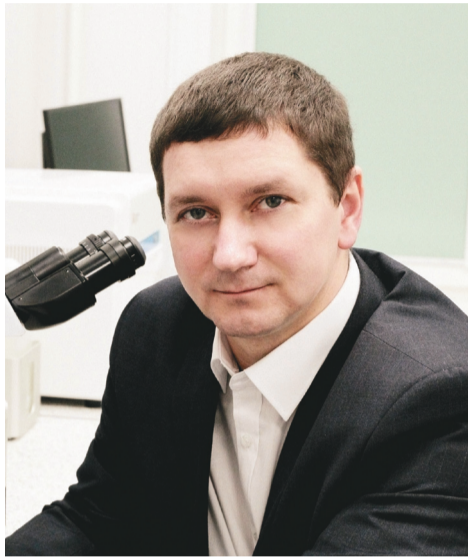
Асабістыя прафесійныя дасягненні сталі магчымымі дзякуючы спалучэнню акадэмізму і крытычнасці, традыцый і творчасці, жыццёвага досведу і маладосці, што стварыла асаблівую атмасферу на нашым факультэце.

Класічны вобраз універсітэта – а ў нашай краіне гістарычна яго выяўляў і, па маім перакананні, увабляе сёння Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт – мае тры абліччы: храм навукі, адукацыі і культуры. Таму тыя ідэі, якія хацелася б рэалізаваць у новым годзе калектыву кафедры філасофіі культуры і мне, як яе кіраўніку, звязаны з філасофскай рэфлексіяй над каштоўнасцямі сучаснай культуры і пошукам адпаведных формаў універсітэцкай філасофскай адукацыі.

Распрацоўка і ўкараненне ў адукацыйны працэс новых навучальных праграм абавязковых і варыяцыйных дысцыплін на выбар студэнта, удасканаленне падрыхтоўкі магістрантаў, аспірантаў і дактарантаў, узмацненне творчага складніку працэсу навучання стануць вызначальнымі кірункамі працы кафедры ў 2019 годзе.

Хацелася б таксама актуалізаваць удзел выкладчыкаў і студэнтаў у міжнародных навукова-адукацыйных праграмах і рэалізаваць на пляцоўцы БДУ студэнцкі філасофскі культурна-адукацыйны праект.

У новым годзе жадаю ўсім супрацоўнікам універсітэта ўвесь час адчуваць пазітыўную значнасць свайго прызначэння.

Аляксей СЫСА, дэкан факультэта экалагічнай медыцыны Міжнароднага дзяржаўнага экалагічнага інстытута імя А. Д. Сахарова БДУ:

– Сёлета факультэт працягнуў сваё паступальнае развіццё. Год быў багаты на знакавыя падзеі. Адною з такіх падзей, безумоўна, з’яўляецца падпісанне дамовы аб сумесным навучанні студэнтаў паміж Паморскай акадэміяй у Слупску (Польшча) і нашым інстытутам. У рамках дадзенай дамовы ўжо ў бягучым навучальным годзе стала магчымым семестравае навучанне як нашых, так і польскіх студэнтаў у ВНУ-партнёрах. З нашага боку такую магчымасць атрымалі студэнты, якія навучаюцца на спецыяльнасці «медыка-біялагічная справа», іх польскія калегі навучаюцца на спецыяльнасці «медыцынская біялогія». У канцы тэрміну навучання ў выпадку паспяховага засваення матэрыялу прадугледжана выдача двух дыпламаў: нашага і польскага, што, безумоўна, павысіць канкурэнтаздольнасць выпускнікоў.

З асабістых дасягненняў магу адзначыць атрыманне гранта па лініі БРФФД і Міністэрства адукацыі на даследаванне антыпрафіратыўных, імунамадуляцыйных уласцівасцяў мадыфікаваных у гетэрацыклічнай аснове і вугляводным фрагменце нуклеазідаў і нуклеатыдаў. Праект моладзевы, г. зн. усім выканаўцам, уключаючы кіраўніка праекта, не больш за 35 гадоў. У прыватнасці, у мяне ўсе даследаванні выконваюцца сіламі магістрантаў і студэнтаў факультэта экалагічнай медыцыны. І гэта, вядома, важна з пункта гледжання прыцягнення перспектыўнай моладзі да навуковых даследаванняў.

У новым годзе працягнецца праца па збліжэнні навучальных планаў у духу Балонскага працэсу. Гэта важна не толькі для гарманізацыі нашай адукацыйнай праграмы, але і для экспарту адукацыйных паслуг. Ад таго, наколькі прывабнымі і адпаведнымі духу часу будуць навучальныя праграмы, шмат у чым залежыць набор не толькі нашых, але і замежных абітурыентаў.

Што да навуковых планаў, спадзяёмся на старт міжнароднага праекта з яшчэ адным нашым партнёрам – Гданьскім універсітэтам. Рэалізацыя праекта мяркуе правядзенне поўнага цыкла даследаванняў, пачынаючы ад скрынінгу хімічных злучэнняў шляхам камп’ютарнага мадэлявання ўзаемадзеяння рэчываў, здольных інгібіраваць працэсы кадзіравання і рэалізацыі генетычнай інфармацыі пухлінных клетак, а таксама кіраваць рэдокс-станам іх асяроддзя, распрацоўкай падыходаў і хімічным сінтэзам перспектыўных злучэнняў, заканчваючы правядзеннем выпрабаванняў цытастатычнай актыўнасці сінтэзаваных злучэнняў у эксперыментах на мадэльных клеткавых лініях і клеткавых культурах. Хачу падкрэсліць міждысцыплінарны характар:

з нашага боку ў яго будуць уключаны навуковыя супрацоўнікі практычна ўсіх спецыялізаваных кафедраў факультэта экалагічнай медыцыны. Знойдзецца праца і для хімікаў, і для імунолагаў, і для генетыкаў.

Барыс АДАМОВІЧ, загадчык навукова-даследчай лабараторыі гідраэкалогіі біялагічнага факультэта:

– У НДЛ гідраэкалогіі нам атрымалася захаваць агульную скіраванасць навуковых даследаванняў, якую заклалі кіраўнікі і ідэйныя натхняльнікі лабараторыі член-кар. АН СССР Г. Г. Вінберг і член-кар. НАН Беларусі А. П. Астапеня. Кожная навуковая тэма, якая распрацоўваецца цяпер у лабараторыі, выконваецца фактычна ўсімі супрацоўнікамі. Так, хтосьці задзейнічаны ў рамках вызначанай тэмы больш, хтосьці трохі менш, але, у цэлым, усе тэмы выконваюцца вялікім калектывам, прычым не толькі супрацоўнікаў нашай лабараторыі, але і цесна з ёй звязаных супрацоўнікаў-гідрабіялагаў кафедры агульнай экалогіі і МВБ, студэнтаў, магістрантаў і аспірантаў. Асабліва цесная сувязь у нас з ННЦ «Нарачанская біялагічная станцыя імя Г. Г. Вінберга», з якой мы, па сутнасці, складаем адзіны калектыв. Дзякуючы такой кансалідацыі намаганняў, я лічу, нам удаецца падтрымліваць на высокім узроўні якасць нашых даследаванняў. І гэта з’яўляецца як нашым асноўным сакрэтам, так і асноўным дасягненнем.

У гідраэкалогіі для выканання сур’ёзных даследаванняў не абысціся без дарагога абсталявання. Нам яго, на жаль, пакуль не хапае. Пры гэтым аб’ектыўным крытэрыем выніковасці нашых даследаванняў з’яўляюцца публікацыі за апошнія гады ў вядучых рэйтынгах экалагічных часопісах.

Адною з асноўных задач у надыходзячым годзе ў навуковай сферы перш за ўсё мне бачыцца прадстаўленне вынікаў нашых прац у рэйтынгах часопісах. Гэта павышае прэстыж гідраэкалогіі у БДУ і Беларусі ў цэлым, бо адным з найважнейшых складнікаў ацэнкі ВНУ ў сусветных рэйтынгах з’яўляецца навуковая праца, якая ў ёй праводзіцца, а яе можна аб’ектыўна ацаніць толькі па публікацыях у навуковых часопісах, якія ўваходзяць у WoS.

У навучальнай сферы хочацца спадзявацца на як мага хутчэйшую абарону нашых аспірантаў, а таксама на больш актыўны ўдзел студэнтаў у навуковых працах. Толькі так яны могуць атрымаць сучасныя веды. Дарэчы, магістранты, якія ўжо некалькі гадоў працуюць у нас у лабараторыі, атрымалі вельмі высокія ацэнкі ад калегаў з польскага ўніверсітэта Казіміра Вялікага, дзе яны зараз знаходзяцца на стажыроўцы па праграме Erasmus+.

У новым годзе разлічваю на перспектывы абнаўлення прыборнай базы. Якімі б таленавітымі ні былі нашы супрацоўнікі, а без сучаснага абсталявання цяпер займацца навукай няпроста.

Юрый АФАНАСЕНКА, загадчык кафедры бібліястыкі і хрысціянскага веравучэння Інстытута тэалогіі імя святых Мяфодзія і Кірыла БДУ:

– Я знаходжуся на пасадзе няпоўны год, але сфарміраваў пэўную мадэль кіравання і камунікацыі. Галоўным чынам, гэта даверныя прафесійныя і асобасныя ўзаемаадносіны як з супрацоўнікамі кафедры, так і са студэнтамі. Гэта аказвае велізарны ўплыў на мікраклімат, які дазваляе аператыўна выяўляць і вырашаць праблемныя пытанні, а таксама ўдасканальваць іншыя аспекты дзейнасці. Я ўпэўнены: унутраная дысцыпліна і адказнае стаўленне да справы самога кіраўніка павінны з’яўляцца прыкладам для навакольных. Рацыянальнае размеркаванне часу, тэрмінаў выканання, адказных асобаў і адэкватнасць мэт, задач, чаканых вынікаў – гэта асноўныя прыцыпы паспяховасці любой працы, у тым ліку і кіраўніцтва.

За няпоўны год на нашай кафедры быў распрацаваны шэраг спецкурсаў, абраны па конкурсе два прафесары, а таксама прысвоены грыфы навучальна-метадычнага аб’яднання па гуманітарнай адукацыі чатыром навучальным дапаможнікам.

Для істотнага павелічэння ўзроўню навуковага, адукацыйнага і даследчага патэнцыялу студэнтаў інстытута ў новым годзе мы запланавалі адкрыццё на кафедры студэнцкай навукова-даследчай лабараторыі класічнай і гуманітарных даследаванняў. У надыходзячым годзе нам будзе патрэбна далейшае ўдасканаленне існуючых і распрацоўка новых навучальных курсаў, а таксама адпаведнага навучальна-метадычнага суправаджэння адукацыйнага працэсу кафедры. Адною з ідэй, якая даўно лунала ў паветры не толькі на кафедры, але і ў інстытуце, з’яўляецца ідэя стварэння свайго «галінолага» навуковага зборніка, які б прэзентаваў навуковыя дасягненні ў сферы тэалогіі. Гэтая ідэя глабальнага маштабу, аднак ёсць жаданне і магчымасці для рэалізацыі падобнай задумкі. Мяркую, што кафедра будзе прадстаўлена ў зборніку на годным узроўні.

Алена ЛЯЎШЭНЯ
Фота Паўла ПЯТРЫШЧАВА

Космас для БДУ

Універсітэцкі спадарожнік у кантэксце касмічнага права

Удзельнікі сустрэчы на ФМА: Кацярына Дэйкала, Дар'я Богдан, Уладзімір Саечнікаў, Алена Лаўрэнава і Таццяна Зінякова

Напэўна, першая асацыяцыя са словам «космас» – цудоўнае бязмежнае зорнае неба. Але ці даступнае яно? Вядома, так!

2018 год, які сыходзіць, гэта даказанне. Гэта быў сапраўды касмічны год для Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта – 29 кастрычніка адбылася гістарычная падзея: на арбіту выведзены першы ўніверсітэцкі спадарожнік BSUSat-1.

Аднак свет уладкаваны так, што чалавек, што б ён ні рабіў, заўсёды падпарадкоўваецца пэўным правілам паводзінаў. Космас не выключэнне. Таму ўсё, што звязана з космасам, тычыцца не толькі аэракасічных тэхналогій і стварэння касмічных аб'ектаў, але і правілаў, якія рэгулююць дзейнасць дзяржаў і міжнародных арганізацый, звязаную з асваеннем космасу. У 2018 г. космас стаў бліжэйшы для ўніверсітэта і краіны дзякуючы сапраўдным касмічным людзям, якія працуюць і вучацца ў БДУ. Сінергетычны эффект рэсурсаў у «асваенні» космасу дзюх кафедраў БДУ – кафедры фізікі і аэракасічных тэхналогій і кафедры міжнароднага права – паказаў значныя навуковыя і адукацыйныя патэнцыялы ўніверсітэта.

Міжнароднае касмічнае права – вельмі маладая галіна міжнароднага права, днём яе нараджэння лічыцца 4 кастрычніка 1957 года, калі ў космас быў запушчаны першы штучны спадарожнік Зямлі. Дадзеная галіна міжнароднага права ахоплівае пытанні прававога рэгулявання парадку запуску касмічных аб'ектаў і іх рэгістрацыі, вызначэнне юрысдыкцыі, пакрыцця шкоды ад касмічнай дзейнасці, свабоды навуковых даследаванняў у касмічнай прасторы і шматлікія іншыя пытанні, звязаныя з прававым рэгуляваннем выкарыстання касмічнай прасторы ў мірных мэтах.

Што ж змянілася за 60 гадоў? Ці паспела міжнароднае касмічнае права «пасталець»? Якія задачы яму трэба вырашаць у новым тысячагоддзі? Для таго, каб адказаць на гэтыя пытанні, разабрацца ва ўсіх тонкасцях прававога рэгулявання асваення космасу, а таксама для папулярызацыі міжнароднага касмічнага права студэнтка чацвёртага курса спецыяльнасці «Міжнароднае права» ФМА Алена Лаўрэнава і магістрант ФМА спецыяльнасці «Юрыспрудэнцыя» Дар'я Богдан пры падтрымцы кафедры міжнароднага права ФМА ў лістападзе–снежні 2018 г. арганізавалі першую школу БДУ па міжнародным касмічным праве.

На далейшае «асваенне космасу», папулярызацыю ведаў пра міжнароднае касмічнае права праз арганізацыю школы дзяўчат натхніла іх першая і вельмі плёная «сустрэча з космасам» – іх перамога на прэстыжным спаборніцтве па міжнародным касмічным праве. У красавіку–кастрычніку 2018 г. Алена Лаўрэнава і Дар'я Богдан дамагліся сапраўды «касмічных» вынікаў на конкурсе па міжнародным касмічным праве імя М. Лахса, заваяваўшы тытул чэмпіёнаў Еўропы ў рэгіянальным еўрапейскім раўндзе і атрымаўшы на сусветным фінале конкурсу прыз Best memorials, які азначае, што пісьмовая пазіцыя нашай каманды (і за істца, і за адказчыка) была прызнана найлепшай у свеце. Трэнерам каманды выступіла старшая выкладчыца кафедры міжнароднага права ФМА БДУ Кацярына Кузняцова, памочнікам трэнера – выпускніца спецыяльнасці «Міжнароднае права» 2017 года Таццяна Зінякова.

Школа па міжнародным касмічным праве – гэта ўнікальны студэнцкі праект, які падарыў магчымасць усім ахвотнікам у БДУ на працягу 4 тыдняў (з 10 лістапада па 1 снежня 2018 г.) знаёміцца з найбольш актуальнымі праблемамі міжнароднага касмічнага права. Цікава адзначыць, што сярод 28 слухачоў школы, нароўні са

студэнтамі, магістрантамі і аспірантамі, былі і выкладчыкі БДУ. Пры гэтым для ўдзелу ў школе зарэгістраваліся не толькі юрысты, але і прадстаўнікі іншых факультэтаў – ФФСН, геаграфічнага, хімічнага, факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі, факультэта сацыякультурных камунікацый. Гэта паказвае неабходнасць далейшай папулярызацыі дадзенай тэмы. У рамках школы была арганізавана скайп-лекцыя Кацярыны Далдырынай – юрыста італьянскай кампаніі D-Orbit, якая займаецца прапановай паслуг і прадуктаў для эфектыўнага арбітальнага кіравання спадарожнікамі. Кацярына распавяла аспекты камерцыялізацыі выкарыстання касмічнай прасторы.

Было б няправільным не сустрэцца дзюм «камандам» БДУ, якія працуюць з космасам кожная ў сваёй сферы. Тым больш што, прапрацоўваючы юрыдычную аргументацыю па гіпатэтычнай справе і праводзячы трэнінгі ў рамках школы, дзяўчатам было вельмі цікава даведацца, а як у рэальнасці праходзіць штодзённая праца па кіраванні спадарожнікамі, размяшчэнні на арбіце. Што ён сабой уяўляе? Як адбываўся яго запуск? У чым яго прызначэнне? На гэтыя і іншыя пытанні ім адказалі стваральнікі першага спадарожніка

БДУ. 20 снежня прафесар Уладзімір Саечнікаў, навуковы кіраўнік цэнтра аэракасічнай адукацыі БДУ, загадчык кафедры фізікі і аэракасічных тэхналогій факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій, правёў найцікавейшую экскурсію па цэнтры кіравання палётамі для каманды «касмічных» юрыстаў і загадчыцы кафедры міжнароднага права ФМА дацэнта Кацярыны Дэйкала. Уладзімір Аляксеевіч падрабязна распавёў і паказаў, як ствараўся BSUSat-1, як адбываўся яго запуск, як адсочваецца яго палёт, а таксама пра цяжкасці (у тым ліку і юрыдычнага характару), з якімі прыйшлося сутыкнуцца пры транспартаванні спадарожніка да месца запуску і афармленні ўсіх дакументаў.

«Космас побач» – дэвіз першай школы па міжнародным касмічным праве БДУ. І калі скласці ўсе знакавыя для Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта «касмічныя» падзеі 2018 г., можна фізічна адчуць гэтыя словы. Зусім побач з вамі вучацца і працуюць сапраўдныя касмічныя людзі, здольныя канструяваць спадарожнікі і прапрацоўваць найлепшую ў свеце юрыдычную аргументацыю па міжнародным касмічным праве. Хай пакуль па гіпатэтычнай навучальнай справе, але хто ведае... Космас жа побач!

Дар'я БОГДАН

Сумленне і аферы

Як прайшоў фінал праекта БДУ «Публіка і Я»

Шосты сезон праекта механіка-матэматычнага факультэта «Публіка і Я» завяршыўся 27 лістапада. Дзевяць удзельнікаў трымалі іспыт, выступаючы перад вялікай аўдыторыяй. 8 хвілін для таго, каб раскрыць сваё прамоўніцкае майстэрства і зацікавіць тэмай. Хто ж стаў каралём мікрафона?

«Публіка і Я» – гэта праект, створаны студэнтамі для студэнтаў. На ім можна атрымаць базавыя веды для таго, каб стаць спікерам і папрактыкавацца ў выступленнях. Рэгістрацыя датэрмінова завяршылася – ахвотнікаў набралася за тры дні! У праграме шэсць

блокаў і пяць хатніх заданняў, за якія ўдзельнікі атрымлівалі адзнакі. Але вышэйшым было апошняе выпрабаванне – фінальнае выступленне перад аўдыторыяй, дзе аратары паказалі ўсё, чаму яны навучыліся за два месяцы.

За гэты час канкурсанты прайшлі інтэнсіўнае навучанне. На аснове публічных выступленняў з Дзмітрыем Навумавым студэнты даведаліся, як складаць прамову. З Паўлам Жуком прапрацавалі страх перад аўдыторыяй і навучыліся яго пераадоўваць. Валянцін Болтач распавёў пра тое, як правільна прэзентаваць сябе і як напоўніць ідэяй сваё выступленне. Экспертам па невербальнасці стаў Ілья Сівец, а пра маніпуляцыі і чорную рыторыку распавёў Кірыл Дзяшчэвіч.

Праверкай атрыманых ведаў стала фінальнае выступленне. Першае месца – за Даніілам Заломавым, студэнтам факультэта прыкладной матэматыкі і інфарма-

Данііл Заломай

тыкі. Яго выступленне – той прыклад, калі слабасць ператвараецца ў сілу. У хлопца парушана ўспрымманне чырвонага колеру, і ў сваім выступленні «Жыццё вачыма дальтоніка» ён распавёў, як бачыць свет. Упэўненасць, пазітыў і адвагу хлопца ацаніла не толькі журы,

але і публіка. «Маленькая гісторыя пра вялікую трагедыю», – так драматычна пачаў студэнт. Удасканальваць свае навыкі аратара Данііл будзе з кнігай Крыса Андэрсана «TED talks. Словы змяняюць свет», якую яму падарылі арганізатары. Кожнаму прызавому месцу дасталася і па фірмоваму кубку.

Другое месца заслужыла студэнтка механіка-матэматычнага факультэта Паліна Бялькевіч. Дзяўчына распавядала пра аферы Фрэнка Абігнейла, якога завуць найвялікшым ашуканцам XX стагоддзя. Дарэчы, Паліна і сама прапарочвала аферы, праўда, бяскрыўдныя: у 5 класе за вафелькі праходзіла за аднакласніцу ўзроўні ў гульні Angry Birds. За цікавую тэму і шчырасць дзяўчына атрымала кнігу Джуліяна Трэжэра «Выступленне ў стылі TED. Кажу. Слухаю. Чую».

Трэцяе месца заняла Юлія Віцязь з механіка-матэматычнага факультэта з футурыстычнай тэ-

май «Якім будзе транспарт будучыні». Будучыня апынулася вельмі блізкай – Юлія распавяла пра ўжо існуючы праект Ілана Маска, напрыклад, Hyperloop – вакуумную трубу, дзе цягнікі рухаюцца з хуткасцю крыху меншай, чым хуткасць святла. Ці задумку злучыць усе сістэмы метро на планеце, каб дабрацца ад Лондана да Масквы на звычайным гарадскім транспарце. Студэнтка атрымала кнігу Радзіслава Гандапаса «Камасутра для аратара. Дзевяць частак пра тое, як атрымліваць і даваць задавальненне, выступаючы публічна».

Член журы Раман Зубачоў, намеснік старшыні ССЯА, адзначыў разнастайнасць аратараў: «Розныя тыпажы, розныя людзі, за якімі цікава назіраць».

Дарэчы, «Публіка і Я» сыходзіць на заслужаныя вакацыі, бо за плячыма шэсць сезонаў без перапынку! І вернецца ўжо з новымі сіламі і ідэямі. Чакаем!

Надзея МАРХЕЛЬ

Лічбавая трансфармацыя: погляд знутры

Круглы стол «Чалавек, цывілізацыя, культура ў эпоху лічбавай трансфармацыі», арганізаваны па ініцыятыве прэзідыума прафесарскага сходу БДУ сумесна з саветам маладых навукоўцаў універсітэта прайшоў 12 снежня на пляцоўцы факультэта філасофіі і сацыяльных навук, а таксама факультэта журналістыкі.

Змяненне чалавечага грамадства, звязанае з маштабным распаўсюджаннем і ўвядзеннем ва ўжытак лічбавых тэхналогій, было адным з галоўных пытанняў для абмеркавання маладымі навукоўцамі, прадстаўнікамі розных навуковых кірункаў ад гуманітарнага да прыродазнаўчага, заслужанымі прафесарамі і экспертамі з ліку спецыялістаў у гэтай галіне. Выкладчык кафедры філасофіі і метадалогіі навук ФФСН **Калядка І. М.** у сваім выступленні «Інфармацыйнае грамадства: перспектывы і сацыякультурныя рызыкі», у прыватнасці, адзначаў, што «інфармацыйныя тэхналогіі сёння становяцца значным сацыяльным і ідэалагічным рэсурсам» і што «мноства людзей, якія актыўна ўдзельнічаюць у дынаміцы прасторы электронных сеткавых камунікацый, валодае шэрагам характэрных рыс, што фарміруюць свайго роду новы тып асобы». У дакладзе «Лічбавая эканоміка: будучыня сферы працы» старшага выкладчыка кафедры міжнародных эканамічных адносін ФМА **Галавенчык Г. Г.** было падкрэслена, што «развіццё рынку працы на аснове лічбавых тэхналогій прыводзіць да мадэрнізацыі працоўных адносін і што адным з найбольш распаўсюджаных відаў працоўных адносін у лічбавай эканоміцы становіцца праца дома. За ўкараненнем лічбавай эканомікі будучыня», – падкрэсліла дакладчыца.

Выступленне старшага выкладчыка кафедры тэхналогій камунікацыі факультэта журналістыкі **Навуменкі Г. А.** было прысвечана «Медыятызацыі як трэнда сучасных арганізацый». «Сёння карпарацыі, кампаніі, арганізацыі не толькі размяшчаюць свае паведамленні, прэс-рэлізы і дзеліцца навінамі са СМІ, але і самі з'яўляюцца стваральнікамі новых паведамленняў. Ва ўмовах лічбавай трансфармацыі кожная арганізацыя прымае на сябе функцыі медыя і становіцца медыя. БДУ можна назваць медыяхолдынгам, які не толькі транслюе ў СМІ паведамленні, але і стварае вялікую колькасць уласнага кантэнту для розных аўдыторый (для студэнтаў, унутраных арганізацый, супрацоўнікаў і інш.)», – адзначала Г. А. Навуменка.

Асаблівую цікавасць у прысутных выклікаў даклад «Сучасныя адукацыйныя тэхналогіі ў кантэксце лічбавай трансфармацыі: досвед фізічнага факультэта БДУ» малодшага навуковага супрацоўніка кафедры камп'ютарнага мадэлявання фізічнага факультэта **Фядотава А. С.**

«Сучасны ўніверсітэт – гэта дынамічная сістэма, якой неабходнае пастаяннае развіццё як навукі, так і формаў навучання, – сцвярджаў малады навуковец. – Лічбавая трансфармацыя ўплывае на формы навучання. Рынак працы прад'яўляе патрабаванні да выпускнікоў, такім чынам змяняючы навучальныя праграмы (прынамсі, так павінна быць), а БДУ фарміруе рынак працы, паколькі кампетэнцыі спецыялістаў, якія трапляюць на гэты рынак, ствараюцца ўніверсітэтам», – адзначаў А. С. Фядотаў.

Даклады маладых навукоўцаў выклікалі ў прысутных шмат пытанняў, што перарасло ў ажыўленую дыскусію. З вялікай цікавасцю былі выслуханы меркаванні спецыяльна запрошаных экспертаў, спецыялістаў у галіне лічбавых тэхналогій **Варатніцкага Ю. І.**, загадчыка кафедры тэлекамунікацый і інфармацыйных тэхналогій ФРКТ, а таксама **Радыны Я. М.**, кандыдата фізіка-матэматычных навук, дацэнта механіка-матэматычнага факультэта.

«Тэма лічбавай трансфармацыі важная не толькі для ВУ і нашай сістэмы адукацыі, але і для грамадства ў цэлым. Тое, як мы бачым лічбавую трансфармацыю, вызначае нашу працу са студэнтамі з пункта гледжання выкладчыкаў і тое, як студэнты будуць бачыць нас. Гэта сустрэча будзе пачаткам перспектыўнага супрацоўніцтва паміж саветам маладых навукоўцаў, прафесарскім сходам, паміж старэйшым і маладым пакаленнямі навукоўцаў БДУ, – адзначалі, падводзячы вынікі круглага стала, яго мадэратары – старшыня прафесарскага сходу БДУ, доктар філасофскіх навук, загадчык кафедры філасофіі і метадалогіі навукі ФФСН **Анатоль Зеляноў** і старшыня савета маладых навукоўцаў БДУ, кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры тэлебачання і радыёвяшчання факультэта журналістыкі **Аляксей Кузьмінава**.

У выніку дыялогу «Чалавек, цывілізацыя, культура ў эпоху лічбавай трансфармацыі» прэзідыумам прафесарскага сходу і саветам маладых навукоўцаў былі прыняты наступныя **заклучныя рэкамендацыі:**

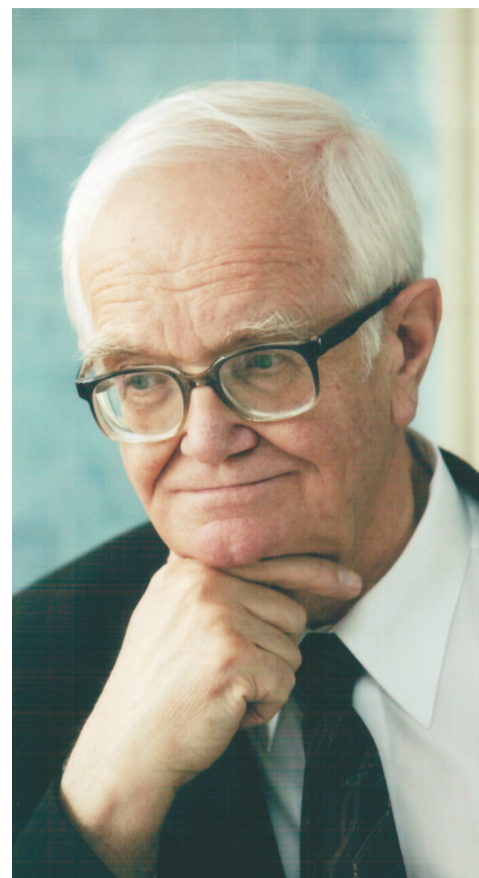
1. Стварыць міждысцыплінарны творчы калектыў з прадстаўнікоў прафесараў і маладых навукоўцаў БДУ для выканання даследчага праекта, накіраванага на распрацоўку сучасных камунікацыйна-інфармацыйных тэхналогій, якія выкарыстоўваюцца ў выкладанні сацыяльна-гуманітарных дысцыплін.

2. Савету маладых навукоўцаў БДУ звярнуць асаблівую ўвагу на папулярнасць тэматыкі навуковых даследаванняў па лічбавай трансфармацыі з улікам нацыянальнай спецыфікі.

3. Факультэту павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі БДУ арганізаваць курсы, арыентаваныя на засваенне інавацыйных адукацыйных тэхналогій для ПРС.

Абмеркаванне дакладаў, меркаванні экспертаў, адкрыты мікрафон і рэзюмэ ў выглядзе рэкамендацый – старт для развіцця дыялогу паміж рознымі пакаленнямі, для вырашэння шэрагу пытанняў і пераадолення магчымых рызык навукоўцамі БДУ.

Крысціна КЕЧКО

Жыццё, аддадзенае навуцы...

14 снежня на 85-м годзе жыцця сышоў з жыцця выбітны філосаф сучаснасці, акадэмік РАН Вячаслаў Сямёнавіч Сцёпін. У Беларусі шмат звязана з ім нашага выпускніка і ганаровага прафесара. У 1980-я гады ён узначальваў кафедру філасофіі гуманітарных факультэтаў БДУ, стварыў Мінскую метадалагічную школу, якая ўславіла беларускіх філосафаў сваімі дасягненнямі ў галіне філасофіі прыродазнаўства, тэорыі і метадалогіі навукі, падрыхтаваў цэлую плеяду вядомых навукоўцаў.

Акадэмік В. С. Сцёпін доўгі час узначальваў Інстытут філасофіі РАН, з'яўляўся намеснікам акадэміка-сакратара АДДЗЯлення грамадскіх навук РАН, абіраўся прэзідэнтам Расійскага філасофскага грамадства.

Усе гады працы ў Маскве ён ніколі не страчваў сувязі са сваёй alma mater, радзімай, застаючыся паўпрадам беларускай навукі ў Расійскай акадэміі навук і МДУ імя М. В. Ламаносава.

Па ініцыятыве Вячаслава Сямёнавіча ў Мінску неаднаразова праходзілі буйныя міжнародныя навуковыя форумy, сталі традыцыйнымі круглыя сталы пад яго старшынствам, сустрэчы з вядомымі навукоўцамі, прэзентацыі новых кніг. Падаўкам лёсу сталі незабыўны лекцыі прафесара В. С. Сцёпіна для выкладчыкаў і студэнтаў факультэта філасофіі і сацыяльных навук, філасофскія дыялогі і вечары паэзіі.

Узор навукоўца-інтэлігента, чалавек крышталёвай сумленнасці, прыстойнасці, высокай культуры і асабістай абаяльнасці, Вячаслаў Сямёнавіч карыстаўся велізарным аўтарытэтам сярод навуковай грамадскасці і студэнцтва. Для навуковай супольнасці ён заслужана стаў маральным аўтарытэтам. На яго долю выпала нямала выпрабаванняў, але ён здолеў прайсці іх годна, не запляміўшы сваё добрае імя ў навуцы.

Мы схіляем галаву перад жыццёвым подзвігам і памяцю нашага вялікага НАСТАЎНІКА І СЯБРА...

*Вадзім ГІГІН,
кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
Анатоль ЗЕЛЯНОЎ,
доктар філасофскіх навук, прафесар;
Аляксандр ДАНИЛАЎ,
член-карэспандэнт НАН Беларусі*

СЭНС ЖЫЦЦЯ ДЛЯ ТАКІХ, ЯК ЯНЫ

Якія ініцыятывы рэалізавалі студэнты ў 2018 годзе? Падведзены вынікі конкурсу «Найлепшы моладзевы праект БДУ».

Штогадовы конкурс, які праводзіць УВРМ, на працягу 10 гадоў выступае выдатнай пляцоўкай для ўвасаблення студэнцкіх ідэй. За гэты час было пададзена 165 заявак, а 41 праект стаў пераможцам ці лаўрэатам. У сваю чаргу, многія з іх перараслі ў папулярныя агульнаўніверсітэцкія мерапрыемствы.

4 і 5 снежня прайшоў заключны этап конкурсу: студэнты абаранялі свае праекты перад экспертнай камісіяй. Выступілі прадстаўнікі 28 каманд, якія дайшлі да заключнай стадыі спаборніцтва. Для актыўных студэнтаў арганізавалі майстар-клас «Мая ідэя – частка БДУ», спікерамі ў якім выступілі пераможцы мінулых гадоў: **Аліна Дуціна** («Капуснік БДУ»), **Філіп Румак** («Школа куратараў»), **Іван Жукаў** (творчая студыя MiM-BSU). Яны падзяліліся досведам у рэалізацыі і папулярнасці сваіх праектаў.

Яны накіраваны на развіццё студэнцкага жыцця ў БДУ. За кожнай камандай замацоўваецца супрацоўнік-куратор. Самыя цікавыя ініцыятывы могуць атрымаць істотную фінансавую падтрымку, а пры паспяховай рэалізацыі на працягу года – стаць пераможцам конкурсу. Практычна ўсе праекты дасягнулі пастаўленых летасць мэт.

Агульная сума гранта на ўсе праекты – 7500 рублёў. «Камерцыйныя праекты, накіраваныя на ідэю, якая не мае актуальнасці для ўніверсітэта, не падтрымліваюцца. Аднак падтрымка аказваецца і без фінансавання, таму што ўніверсітэт – гэта вялікая структура, у ім ёсць праектары, фотаапараты, аўдыторыі і людзі, якія гатовыя дапамагчы, усё гэта мы прадстаўляем бясплатна ў рамках конкурсу. Калі ідэя добрая і трэба нешта дакупіць, мы падтрымліваем фінансава», – распавяла **Наталля Ярашэвіч**, начальнік аддзела моладзевых праграм і праектаў УВРМ.

Пераможцы ў намінацыі «Універсітэт»

Гран-пры ўзяў праект факультэта міжнародных адносін па **мадэляванні ААН**. «Наш праект будзе існаваць і далей, даючы карысць факультэту, універсітэту і Беларусі ў цэлым!» – адрагавалі ўдзельнікі праекта на перамогу. Сёлета каля 110 студэнтаў, магістрантаў прымерылі на сябе ролі міністраў замежных спраў, дыпламатаў і палітолагаў. Яны прынялі рэзалюцыі, адна з якіх была прысвечана рэформе Савета Бяспекі. Дарэчы, усе прапановы будуць накіраваны на адрас сапраўднай штаб-кватэры ААН у Будапешце. «Для нас гэта вельмі цікава, таму што па сутнасці ідзе падрыхтоўка студэнтаў да міратворчай дзейнасці, яны акупаюцца ў складаных міжнародных праблемах, спрабуюць іх вырашыць», – заўважыў дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу РБ **Максім Місько**, які прысутнічаў на мерапрыемстве.

Першае месца ў намінацыі «Універсітэт» заняў аб'яднаны праект «**Зялёны ўніверсітэт**». Яго мэта – экалагічна згуртаваць моладзь на збор смецця, эканомію вады і электрычнасці, каб прысці да нулявых адходаў і зрабіць сваё жыццё зялёнейшым. На сёння да праекта далучыліся дзевяць факультэтаў БДУ, сярод якіх філалагічны, радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій, прыкладной матэматыкі і інфарматыкі, эканамічны і іншыя. «Мы ўдзячныя ўсім, хто высока ацаніў наш праект, у планах зараз развівацца далей і ўдасканалвацца», – падзякавалі арганізатары.

Пра стварэнне праекта распавяла кіраўнік **Алеся Смяховіч**:

– На навучанні у моладзевым экалагічным цэнтры «Эка-старт» з'явілася маленькая каманда неаб'яднаных да экалагічнай тэмы з БДУ. Падчас стажыроўкі ў Германіі я ўбачыла, наколькі там развітае экалагічнае мысленне – сартаванне смецця, беражлівыя адносіны да рэсурсаў. І ў мяне з'явілася жаданне павышаць экалагічную ўсвядомленасць ва ўніверсітэце. Мы першапачаткова хацелі арганізаваць паасобны збор смецця ў БДУ, гэтую тэму прапрацоўвалі з прарэктарам, закупку і ўстаноўку ўзяла на сябе адміністрацыя. Мы ўсталявалі кантэйнеры для паасобнага збору смецця на ФМА. Такая ж мэта была і ў другога праекта з такой жа назвай на чале супрацоўнікам БДУ **Антанам Антонавым**, ён і ўзяў на сябе гэтую частку, а мы больш заняліся асветай і арганізацыяй мерапрыемстваў.

За год правялі каля 30 акцый. Зладзілі эка-чэлендж, дзе давалі абяцанні на 2018 г. Глядзелі фільм «Пластыкавы акіян» на факультэце з экспертамі па сартаванні адходаў з Цэнтра экалагічных рашэнняў **Наталляй Блышчык**. Яна прынесла слоік прыбярэжнай вады з абломкамі, пластыкам, смеццем, каб паказаць, што гэтая праблема тычыцца і нас. «Зялёны ўніверсітэт» прадстаўляў БДУ на міжнародным конкурсе экаініцыятыў «**ВузЭкоФест**». Ідэя ў тым, што да нас далучаюцца актыўныя, арганізуючыя эканамічныя і інфармацыйныя мерапрыемствы на сваім факультэце, а мы ім у гэтым дапамагам.

Другое месца заняла «Адукацыйная праграма падтрымкі і навучання студэнцкага актыўнага студэнта БДУ «**Ведай больш – будзь лепшым**». Праект арганізоўвае трэнінгі і спецыялізаваныя сустрэчы: напрыклад, «**Барацьба характараў**» пазнаёміла студэнтаў з метадыкай вырашэння канфліктных сітуацый і наладжвання сацыяльных і дыпламатычных адносін у калектыве. А згуляўшы ў «Форум-тэатры», можна было праз прайгранне сітуацыі «вырашыць» сваю праблему і адпрацаваць свае рэакцыі.

Трэцяе месца падзялілі «Школа валанцёраў БДУ» і праект «**Бітва дызайнераў**». «**Школа валанцёраў БДУ**» – 5-тыднёвы курс навучання студэнтаў, у які ўваходзяць тэматычныя лекцыі, трэнінгі па аратарскім майстарстве, майстар-класы і абмен вопытам са студэнтамі і выпускнікамі БДУ. Гэта стварэнне ўласных валанцёрскага праектаў. А таксама валанцёрства на Дні Перамогі ў БДУ, выязная акцыя ў Рэспубліканскі рэабілітацыйны цэнтр для дзяцей-інвалідаў; удзел у рэспубліканскай акцыі «Аднаўленне святынь Беларусі» ў а/г Гатава; спартыўнае валанцёрства

з удзельнікамі праекта на велакарнавалі VivaRovar. «Выдатна, што студэнты разумеюць: для валанцёрства неабходная падрыхтоўка і псіхалагічная, і лідарская, і інфармацыйная – як і каму дапамагчы. Праект таксама распавядае, у чым плюсы валанцёрства, а іх вельмі шмат», – кажа Наталля Ярашэвіч.

«**Бітва дызайнераў**» – праект управлення па справах культуры і творчага саюза БДУ. Яго стварылі выпускнікі БДУ **Валерыя Казлова** і **Уладзіслаў Макарэвіч**, конкурс накіраваны на далучэнне студэнтаў да працы ў галіне графічнага дызайну. «Мы нацэленыя раскрыць і дапамагчы развіццю талентаў!» – заяўляюць арганізатары. У конкурсе ўдзельнічаюць студэнты не толькі БДУ, але і іншых ВНУ, і нават школьнікі. А для ўсіх ахвотнікаў праходзяць адкрытыя лекцыі па дызайне і арганізацыі мерапрыемстваў.

Найлепшыя праекты ў намінацыі «Факультэт»

Першае месца заняў «**Студэнцкі турнір прыродазнаўчых дысцыплін**» (хімічны факультэт). Навуковы турнір Sciteen – штогадовае каманднае спаборніцтва для студэнтаў прыродазнаўчых, медыцынскіх і інжынерных спецыяльнасцяў. Удзельнікі абараняюць свае ідэі рашэння задач і палемізуюць з супернікамі. Гэта і адукацыйны праект, закліканы прыцягнуць студэнтаў у рашэнне прыкладных задач і распрацоўку інавацыйных праектаў, важных для вытворчасці і грамадства. Удзельнікі робяць свой унёсак у рашэнне актуальнай праблемы, а яшчэ і ўдасканалваюць навыкі вядзення навуковай палемікі.

Ініцыятыва хімічнага факультэта «**Экастыль БДУ**» заняла **другое месца**. Актыўныя студэнты праекта стварылі на хіміфаку спецыяльную «зялёную зону» спакою і прымірэння. На факультэце праект арганізоўвае экафлэшмобы, фарміруе экалагічнае мысленне і звычайкі здаровага ладу жыцця ў студэнтаў, праводзіць майстар-класы і воркшопы на тэму экалогіі. Актыўнасць праекта выходзіць далёка

за межы ўніверсітэта: студэнты ездзілі акультурваць сядзібу Бохвіцаў, Нясвіж, Дзятлава.

Трэцяе месца ў «Асветніцкага лекторыя» Інстытута тэалогіі імя св. Мяфодзія і Кірыла. Лектарская група інстытута наведвае школы, гімназіі, нядзельныя школы краіны, якія клапацяцца пра духоўна-маральнае выхаванне навуэнцаў. Студэнты і магістранты распавядаюць пра сэнс жыцця, святыні Беларусі, праваслаўныя святы. Для лектараў праводзяць майстар-класы па прамоўніцкім майстарстве.

Для праекту філалагічнага факультэта «**Філфак дзецям**» уведзена намінацыя «За ўнёсак у развіццё добраахвотніцкага руху БДУ». Валанцёры кожны дзень ездзяць у дзіцячую вёску ў Бараўлянах і дапамагаюць дзецям з хатнімі заданнямі і ў развіцці іх творчых здольнасцяў. Мэта – не толькі навучыць, але і дапамагчы зразумець, што вучыцца і развівацца – гэта не сумна, а цікава і весела. «Па балах філфак не дацягваў – у рэйтынг уваходзяць балы за публікацыі ў сацсетках. Аднак па гэтыя нельга фатаграфіраваць хворых дзяцей, і, такім чынам паказаць вынікі працы праект не меў магчымасці. Кіраўнік праекта **Аляксандра Таранчанка** на абароне сказала, што яна не хацела нават цішком сфатаграфіраваць працэс іх заняткаў, паколькі праекту вельмі дарагое стаўленне дзяцей і кіраўніцтва, і ніякі конкурс не можа прымусіць іх пайсці супраць чалавечых нормаў. Гэтая сіла чалавечнасці і разумення каштоўнага расчуліла кожнага члена журы. Валанцёры робяць вялікую працу, таму іх хацелася вылучыць», – кажа Наталля Ярашэвіч.

А 18–19 снежня на геафаку прэзентавалі 42 праекты ўжо на 2019 год, з якіх журы затым адбярэ найлепшыя. Студэнты прапанавалі самую разнастайную ідэю: ад праглядаў фільмаў на беларускай мове да фэшн-асветніцтва. Па выніках сваёй дзейнасці яны прымуць удзел у наступным конкурсе «Найлепшы моладзевы праект БДУ».

Надзея МАРХЕЛЬ

